

Een moderne kattenkwaal: Verveling!

Een kat is een speels, actief en nieuwsgierig dier. Ja, ook in de natuur slapen ze het grootste deel van de dag, maar eens wakker hebben ze een druk en gevuld leven. Een gans territorium om te controleren en hermarkeren, eten zoeken en vangen, vreemde geuren onderzoeken en geregeld een gevaar ontwijken.

Sinds de kat dicht bij de mens ging leven veranderde er veel in haar wereldje. Eén van die veranderingen is het meer en meer binnen leven. Dicht bij haar mensen, lekker warm en gezellig. Tot ruwweg 20 jaar geleden was dit door een vrije in en uitloop. Veelal betekende dat overdag warm binnen bij haar mensen en 's avonds naar buiten om dan het meeste van de nacht buiten te spelen en jagen.

Ondertussen zijn steeds meer katten binnenkatten. Zeker in stadse omgeving of raskatten. Dat heeft veel voordelen, waaronder veiligheid een belangrijke is. Maar de kat zelf... die is niet veranderd! Ze is nog steeds de speelse en actieve jager. Dat hoeft geen probleem te zijn natuurlijk. Beide werelden zijn te combineren.

Een aantal factoren zijn wel belangrijk in beschouwing te nemen bij de keuze een kat haar vrijheid tot de woning te beperken.

Uiteraard afkomst. Het is in deze optiek niet van belang of het een raskat is of niet. Wel hoe haar directe voorouders leefden (vrij of niet?) en in welke omgeving ze geboren werd en de eerste levensweken met haar moeder doorbracht. Was dat in een afgezonderde omgeving zoals een schuur, garage, kelder of zelfs vrij buiten? Of was dat in een huiselijke omgeving?

Wil je je katje graag binnen houden? Zorg dan dat ze ook in diezelfde context geboren is en dat haar ouders ook binnenkatten waren. Kies ook voor een goed gesocialiseerd katje. Je kans dat je een gelukkige binnenkat krijgt is dan al een stuk groter.

Maar wat vaak uit het oog verloren wordt is dat één van de ergste vijanden van de binnenkat verveling is... ja: verveling!

Het valt mensen soms niet op, maar verveling is wel degelijk een probleem voor veel binnenkatten. Zoals reeds aangehaald heeft een kat in haar natuurlijke omgeving een druk leven. De uren dat ze wakker is, zijn op z'n zachtst uitgedrukt goed gevuld. Een kat die haar natuurlijk gedrag spontaan kan uitvoeren is een gelukkige kat.

Maar in veel huishoudens en woningen is er binnen niet veel te beleven eens katten volwassen zijn. Als katten vinden ze nog alles leuk, en is zelfs een pluisje dat beweegt een heel avontuur. Alles in huis moet nog ontdekt en onderzocht worden, dus ook daar gaat veel energie naartoe.

Maar eens volwassen is dat een heel ander verhaal. Ze kennen alles al en zijn niet meer zo snel gefascineerd door een detail. Het voer staat klaar in een bakje... muisjes en balletjes liggen dood op de grond. Allemaal al gevangen en 'gedood'...

Verveling uit zich op verschillende manier, afhankelijk van het karakter van de kat. Sommige katten zijn creatief, gemotiveerd en inventief genoeg om zelf bezigheden te verzinnen. Niet altijd even geapprecieerd door de eigenaar... kasten openen en uitladen, huisraad en meubels vernielen, de klauwen zetten in alles wat beweegt (waaronder uw benen),... Of jagen op andere katten in huis, wat voor gespannen relaties tussen de katten onderling kan zorgen. Die katten vonden hun eigen manier om hun verveling tegen te gaan, maar niet de fijnste manier.

Andere katten kroppen het op en langdurige verveling resulteert in stress. Die stress komt dan zo hoog te staan dat er een ontlading komt. Dat kan bv door een aanval op iets of iemand, soms met vervelende verwondingen. Vaak denkt men verkeerdelijk dat dit agressieve katten zijn. "De ene moment is ze rustig (want ze lijken uiterlijk vaak rustig als je niet heeeel aandachtig kijkt) en dan plots valt ze aan..."

Andere katten kunnen die stress zelfs niet of onvoldoende op die manier ontladen en krijgen daardoor medische klachten. Die kunnen van allerlei aard zijn, maar vaak uit zich dat in huidproblemen of blaas- en nierproblemen. De dierenarts kan dit oplossen, maar altijd tijdelijk. Het komt steeds terug en daar kan dan geen medische oorzaak voor gevonden worden. Logisch, want die is er niet... het is stress...

Nog een ander type kat geeft op... ze worden door de langdurige verveling lui en lusteloos. Depresief-uitziend gedrag. Misschien nog wel het ergste gevolg... want vaak denkt de eigenaar daardoor dat het een rustige kat is die weinig activiteit nodig heeft en daardoor nog minder pogingen doet met haar te spelen. En als er dan gespeeld wordt... doet ze niet mee?! Nee, natuurlijk niet, want ze heeft het spelen als het ware opgegeven...

Ga de strijd aan tegen verveling!

Het is nooit te laat deze strijd aan te gaan. Ook een oude kat heeft nood aan beweging. En het is nooit te vroeg deze strijd aan te gaan. Kittens spelen nog met alles en iedereen en zetten ook ons makkelijk aan tot spelen. Hou die gewoonte aan, ook al wordt uw kat volwassen en wat rustiger. Maar al te vaak denkt men dan dat de kat niet meer speels is of is men zelfs een beetje opgelucht dat ze minder actief wordt... en zo is de negatieve aanzet snel gemaakt.

Hoe ga je verveling tegen?

Ontdek of herontdek wat uw kat leuk vindt. Hengels, balletjes, laserlichtjes, koordjes, muisjes, pluimjes, ping pong balletjes, ... Je kan het zo gek niet bedenken, of het kan een voorkeur zijn van je kat. Richt je dan vooral op die speeltjes.

Probeer ook uit of je kat gevoelig is voor kattenkruid (catnip) of valeriaan. Als dat zo is, dan kan je dode speeltjes (balletjes, muisjes, ...) daar weer nieuw en interessant mee maken.

Er bestaan ook erg leuke mechanisch speeltjes voor katten ('muizen' die al dan niet onder een zeil bewegen, automatische lasers en hengels,...). Die kunnen een extra toevoeging zijn op de tijd dat je zelf dagelijks met de kat speelt.

Kijk ook goed wat de interesse van je kat wekt in je huisraad... dopjes van petflessen, pennen (haal het inktpatroon er uit), noten, veters,... het kan allemaal voorzien worden als speelgoed!

Ook foerageren is erg leuk. De meeste katten krijgen hun voer in een potje... maar in de natuur vindt ze haar muizen ook niet dood op een hoopje. Het jagen en vangen is een groot deel van hun activiteit en amusement. Foerageren betekent het voer verspreid aanbieden. Dit kan door het in huis strooien en verstoppert van de brokjes, maar laat ons eerlijk zijn... dat vinden wij zelf niet zo fijn en doen het dan niet. Gelukkig zijn er alternatieven: voerballen in veel vormen, formaten en moeilijkheidsgraden, 'voerbakken' waar de kat eerst acties moet ondernemen alvorens het voer te kunnen nuttigen, maar ook kartonnen dozen met gaten in zijn superleuke uitdagingen om dan het voer uit te grabbelen en hengelen. Allemaal hygiënische manieren van foerageren.

Afwisseling houdt het leuk!

Ook wij geraken uitgekeken op dingen die we dagelijks doen. Dus leg niet alle speelgoed dagelijks beschikbaar. Wissel af met speeltjes en haal oude speeltjes weer tevoorschijn. Ook bij het foerageren is het leuker als het niet elke dag hetzelfde speeltje is waar voer moet uitgehaald worden, maar zorg voor een paar versies en wissel af.

Heeft jouw kat het spelen al verleerd? Dan zal je merken dat je al snel het gevoel hebt dat ze niet wil meespelen. Maar geef niet op, zet dagelijks een spel in gang en hou het ook nog vol als ze niet meteen meespeelt. Wissel af met speeltjes. Na verloop van tijd zal je merken dat ze toch gefascineerd geraakt en langzaam maar zeker weer begint mee te doen. Vanaf dan bouwt de pret alleen maar op! Een paar weken of maanden later heb je waarschijnlijk een herboren kat die geregeld ook zelfstandig weer spelletjes verzint!

Zorg er daarom voor dat u minstens tweemaal per dag een kwartier of half uur de tijd neemt om intensief met uw kat te spelen. Het versterkt de band tussen mens en kat! En u zal snel merken... eens u de gewoonte hebt dagelijkse speelmomenten in te bouwen, dan gaat u het zelf ook uitkijken naar die momenten!

Tot slot nog enkele tips van populaire kattenspeeltjes op de markt:

Undercover Mouse: dit is een zeil waar een 'muis' onder beweegt. Niks leuker dan die te vangen!

De Pounce is een bewegende muis die zich geregeld verbergt.

Bolt laser: die maakt zelf een heel parcours met het laserlichtje. U kan terwijl de afwas doen en uw kat speelt voluit!

Da Bird of Flying Frenzy: deze hengel kent geen gelijke! De veren maken de beweging en geluid van een voorbijvliegende vogel.

Green Feeder en Stimulo zijn leuke alternatieven voor een voerbak. De kat moet het voer er met de poten uithalen.

Veel speelplezier!!

Karin Weuts

www.kattengedragstherapeut.be

Facebook: <https://www.facebook.com/karin.gedragstherapeutvoorkatten>